

Dosarul nr. 2rac-166/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Crigan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, I. Țurcan, A. Panov)

ÎNCHEIERE

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de „Banca de Economii”
Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de „Banca de
Economii” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare, împotriva Agenției Naționale
pentru Sănătate Publică cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 25 mai 2018, prin intermediul poștei (f.d.13), „Banca de Economii”
Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare, (în continuare „Banca de Economii” SA,
în proces de lichidare), reprezentată de lichidatorul Grigore Olaru, a depus cerere de
chemare în judecată împotriva Centrului de Sănătate Publică Ștefan-Vodă, solicitând
încasarea datoriei în mărime de 7940,75 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în data de 25 septembrie 2012,
între Filiala nr.35 Ștefan-Vodă a SA „Banca de Economii”, în calitate de prestator
și Centrul de Sănătate Publică Ștefan-Vodă, în calitate de beneficiar, a fost încheiat
contractul nr.2 cu privire la recepționarea plăților de la populație în folosul bugetului
unității administrativ-teritoriale, prin care beneficiarul s-a obligat să achite
prestatorului un comision în mărime de 1,0 % din suma plăților recepționate și
încasate.

Totodată, a menționat că, datele de evidență contabilă la situația din 15
octombrie 2015, atestă că, în urma decontărilor aferente serviciilor prestate se
înregistrează o datorie a Centrului de Sănătate Publică Ștefan-Vodă în sumă de
7940,75 de lei.

Reclamantul a precizat că, în baza contractului, organizarea plăților în numerar
de la populație, de la receptorii fiscali și funcționarii fiscali în folosul bugetului de
stat și bugetului unității administrativ-teritoriale pentru serviciile prestate de către
beneficiar se va efectua prin intermediul SA „Banca de Economii”, Filiala nr. 35
Ștefan-Vodă.

La fel, a punctat că, datoria solicitată de a fi achitată, urmează a fi direcționată
către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, întru stingerea creditului de
urgență acordat băncii în baza contractelor încheiate între Ministerul Finanțelor al

Republicii Moldova și instituțiile financiare.

Din motiv că nu au fost onorate cu bună-credință și diligență obligațiunile contractuale asumate, în adresa pârâtului a fost expediată somația cu nr.12-01-04/206/3165 din 01 decembrie 2017, în scopul evitării unui eventual litigiu. Prin răspunsul nr.01-3/1050 din 13 decembrie 2017, Centrul de Sănătate Publică Ștefan-Vodă nu a recunoscut datoria.

Prin încheierea din 26 septembrie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central, s-a înlocuit partea în proces, pârâtul, Centrul de Sănătate Publică r-nul Ștefan Vodă cu succesorul său în drepturi, Agenția Națională pentru Sănătatea Publică; s-a strămutat spre examinare cauza civilă Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin hotărârea din 07 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată depusă de „Banca de Economii” SA împotriva Agenției Naționale pentru Sănătate Publică cu privire la încasarea datoriei; s-a luat act de scutirea legală a reclamantului „Banca de Economii” SA, în temeiul art.4 alin.(1), pct.16 din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992.

Prin decizia din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins, din lipsă de temei, apelul declarat de „Banca de Economii” SA, în proces de lichidare, și s-a menținut hotărârea din 07 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru; s-a încasat de la „Banca de Economii” SA, în proces de lichidare, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 202, 50 de lei, pentru examinarea cauzei în instanța de apel, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării deciziei.

În consolidarea soluției, instanța de apel a reținut că, soluția instanței de fond privind respingerea acțiunii ca fiind tardivă este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator și interpretarea justă a normelor de drept material.

Citând prevederile art.267 alin.(1), art.271, art.272 alin.(1), (2) Cod civil (în redacția de până la 01.03.2019), instanța de apel a relevat că, instanța de fond just a respins acțiunea ca fiind tardivă, or, pct.2.11 din contractul nr.2 cu privire la recepționarea plăților din 25 septembrie 2012, prevede că beneficiarul achită prestatorului plățile până la data de 15 a lunii următoare, comisionul pentru serviciile prestate în mărime de 1,0% din suma recepționată și transferată (f.d.3).

Sub acest aspect, instanța de apel a stabilit că, instanța de fond just a conchis că legislația civilă face legătura dintre acțiunea termenului de prescripție cu încălcarea dreptului. Astfel, până în momentul în care dreptul subiectiv sau interesul protejat de lege nu sunt încălcate, nu poate fi vorba despre începutul curgerii termenului de prescripție. Termenul de prescripție în general nu curge dacă dreptul subiectiv, care se cere a fi protejat în general nu există. Deoarece acțiunea civilă este acțiunea îndreptată spre realizarea forțată a pretenției indicate de reclamant, atunci această acțiune poate fi exercitată după începutul curgerii termenului de prescripție.

Instanța de fond just a reținut că, în obligațiile cu indicarea termenului de executare a obligației termenul de prescripție începe să curgă la survenirea acestui termen, dacă executarea din partea debitorului nu a urmat. În cazul neexecutării obligației cu indicarea termenului de executare are loc încălcarea dreptului creditorului bazat pe un ansamblu de împrejurări.

Prin urmare, instanța de fond just a reținut că reclamanta-apelantă a omis termenul general de prescripție de 3 ani pentru a se adresa cu prezenta acțiune în judecată împotriva pârâtei-intimate Centrul de Sănătate Publică raional Ștefan-Vodă

(actualmente Agenția Națională pentru Sănătate Publică), or, datoria solicitată a devenit scadentă cel târziu la data de 16 octombrie 2012, când pârâțul-intimat Centrul de Sănătate Publică raional Ștefan-Vodă se afla în întârzierea efectuării plăților stabilite de contractul nr.2 din 25 septembrie 2012, cu privire la recepționarea plăților (f.d.38-39), însă reclamantul a înaintat acțiunea abia la 28.05.2018, cu omiterea termenului general de prescripție de trei ani, prevăzut de legiuitor la art.267 alin.(1) Cod civil (în redacția până la 01.03.2019, aplicabilă speței).

Concomitent, instanța de apel a relevat că, prima instanță corect a respins argumentul reclamantei-apelante „Banca de Economii” SA, în proces de lichidare, precum că, în speța dedusă judecătii nu urmează a fi aplicat termenul de prescripție general de 3 ani, pe motivul că din data de 16.10.2015, Băncii de Economii i s-a retras licența de desfășurare a activităților financiare și i s-a instituit dreptul de colectare datoriilor față de bancă.

Reținând dispozițiile art.86 alin.(2), art.94 Cod de procedură civilă, în legătură cu faptul că cererea de apel depusă de apelanta „Banca de Economii” SA, în proces de lichidare, urmează a fi respinsă, instanța de apel a considerat necesar de a încasa de la „Banca de Economii” SA, în proces de lichidare, în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 202,50 de lei, pentru examinarea cauzei în instanța de apel, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării prezentei decizii, în temeiul art.86 alin.(1), (2) Cod de procedură civilă.

La 26 aprilie 2021, prin intermediul poștei (f.d.155), „Banca de Economii” SA, în proces de lichidare, reprezentată de lichidatorul Grigore Olaru, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea spre examinare a recursului, casarea deciziei instanței de apel, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că, prin ordinul nr. 5 din 20 octombrie 2015 privind inventarierea activelor Băncii, inclusiv a bunurilor materiale, creanțele debitorilor, etc., a fost instituită Comisia Centrală de inventariere a activelor Băncii și s-a acordat termen pentru prezentarea documentelor privind rezultatele inventarierii până la data de 10 decembrie 2015. Creanțele debitorilor au fost stabilite în baza registrelor, documentelor și altor date disponibile la Bancă.

Recurentul a remarcat că, acțiunea împotriva intimatului a fost înaintată spre examinare instanței în data de 21 mai 2018, conform cererii nr. 06-01/189/1212, care a fost recepționată la 28 mai 2018, conform avizului de recepție. Cu referire la prevederile art. 267 alin.(1), art. 272 alin.(1) Cod civil, a opinat că, s-a încadrat în termenul general de prescripție. Or, a aflat despre datoria intimatului la data de 10 decembrie 2015, când i s-a prezentat lista de inventariere a creanțelor din 16 octombrie 2015. Astfel, de la această dată se va calcula termenul de prescripție de 3 ani.

Concluzia instanței de apel precum că acțiunea este tardivă este eronată. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului. Somația de achitarea din 01 decembrie 2017 a fost expediată către intimat și a fost recepționată la 13 decembrie 2017.

Recurentul a susținut că, Agenția Națională pentru Sănătate Publică s-a eschivat cu rea-credință de la executarea obligațiilor asumate și are datorii nestinse

față de „Banca de Economii” SA, în proces de lichidare, în sumă totală de 7940, 75 de lei.

Suplimentar, a indicat că, față de Bancă a fost inițiat procesul de lichidare silită, ceea ce presupune că este un proces complex, care durează mai mulți ani. Acest proces începe cu retragerea licenței Băncii, moment în care lichidatorul preia gestiunea băncii. O bancă aflată în lichidare silită nu are dreptul să efectueze activități bancare, cu excepția celor de recuperare a activelor, inclusiv a creditelor și de vânzare a activelor, inclusiv a gajului luat în posesie. În baza mijloacelor colectate în urma acestui proces, lichidatorul achită obligațiile Băncii aflate în lichidare silită, în conformitate cu legislația în vigoare.

Pornind de la prevederile contractuale care reflectă voința părților și prin care părțile contractante au stabilit de comun acord, anticipat și prin apreciere comună quantumul comisionului, a conchis că, pretenția este întemeiată, fiind bazată pe suport contractual și legal.

Atât prima instanță cât și instanța de apel urmau să analizeze și să aprecieze pretențiile și obiecțiile înaintate în modul potrivit, pentru a face încadrarea și aplicarea corectă a prevederilor legale.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului prin scrisoarea de însoțire datată cu 17 mai 2021 (f.d.160) și a fost recepționată la 21 mai 2021, conform avizului de recepție (f.d.162).

La 18 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.163), Agenția Națională pentru Sănătate Publică a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea respingerii recursului.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 16 februarie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 26 aprilie 2021, prin intermediul poștei (f.d.155).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale a instanței de apel către părți la 19 martie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.145). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de „Banca de Economii” SA, în proces de lichidare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de „Banca de Economii” SA, în proces de lichidare, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de „Banca de Economii” SA, în proces de lichidare.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de „Banca de Economii” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare, împotriva deciziei din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat